

2^e Programmarapportage **2023**

“Aandacht geven loont”

Maasgouw, 31 oktober 2023

Versie: Raad definitief 19 december 2023

Inhoudsopgave

1. Samenvatting.....	5
2. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 2 ^e Prorap 2023	9
3. Programma's.....	11
3.1 ALGEMEEN BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING	11
3.2 DIENSTVERLENING	13
3.3 SOCIAAL DOMEIN.....	14
3.4 BEHEER OPENBARE RUIMTE, INFRA EN VASTGOED.....	23
3.5 LEEFOMGEVING, WONEN EN ECONOMIE.....	27
3.6 GEBIEDSONTWIKKELINGEN.....	32
4. Financiële overzichten	33
4.1 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN.....	33
4.2 OVERHEAD	36
4.3 ONVOORZIEN	37
5. Paragrafen	39
5.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	39
5.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	41
5.3 VERBONDEN PARTIJEN.....	42
5.4 BEDRIJFSVOERING.....	43
5.5 CRISIS OEKRAÏNE	44
6. Overzicht bij te stellen kredieten.....	45

1. Samenvatting

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de 2^e Programmarapportage (Prorap) over 2023 aan. In deze afwijkingenrapportage vindt u de voortgang per programma, afgezet tegen hetgeen we willen bereiken in de Programmabegroting 2023 en/of wijzigingen die in de 1^e Programma-rapportage 2023 aan de orde zijn geweest.

Bij de Prorap behoren ook de volgende bijlagen:

1. Voortgangsrapportage Projecten najaar 2023
2. Voortgangsrapportage Gebiedsontwikkelingen najaar 2023
3. Begrotingswijziging die voortvloeit uit deze 2^e Programmarapportage 2023

De peildatum voor de rapportage is **1 oktober 2023**. Financiële bijstellingen beneden € 25.000, of die budgettair neutraal verlopen, zijn alleen toegelicht indien dat inhoudelijk gewenst is.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat er alleen (voortgangs-)rapportage plaatsvindt over afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2023 en de 1e Programmarapportage 2023. Op een enkele uitzondering na, vindt er géén rapportage plaats als activiteiten verlopen conform planning, er op dit moment geen afwijkingen zijn te verwachten met betrekking tot hetgeen we willen bereiken en/of we binnen de gestelde (financiële) kaders blijven.

De financiële bijstellingen in deze Prorap geven een tussenresultaat aan over 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026 van:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Post onvoorzien structureel per 10 oktober	-€ 250.400	€ 586.200	€ 1.786.500	-€ 1.594.100
Mutaties 2e Programmarapportage 2023	-€1.200.300	-€ 616.700	-€ 617.500	-€ 622.800
Totaal generaal onvoorzien structureel	-€ 1.450.700	-€ 30.500	€ 1.169.000	-€ 2.216.900

De saldo's voor de jaren 2024 t/m 2026 hierboven geven een vertekend beeld. Uitgangspunt is hier namelijk de Programmabegroting 2023. Houden we rekening met het saldo van de financiële foto uit de Programmabegroting 2024 dan is de stand als volgt:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Financiële foto 2024-2027	€ 1.967.700	€ 3.391.700	€ 834.800	€ 397.000
Septembecirculaire 2023 (nota van wijziging)	€ 574.000	€ 569.000	€ 535.000	€ 1.236.000
Mutaties 2e Programmarapportage 2023	-€ 616.700	-€ 617.500	-€ 622.800	-€ 622.800
Totaal generaal onvoorzien structureel	€ 1.925.000	€ 3.343.200	€ 747.000	€ 1.010.200

Overzicht van majeure financiële bijstellingen (> € 50.000) in deze Prorap:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	Pagina
Verkiezingen Tweede Kamer	-€ 100.000	0	0	0	13
Uitkeringen bijstand	-€ 734.000	-€ 400.000	-€ 400.000	-€ 400.000	14
Re-integratie en participatievoorzieningen	€ 163.000	-€ 65.000	-€ 65.000	-€ 65.000	15
Maatwerkvoorzieningen Wmo	-€ 400.000	0	0	0	16
Sociaal Medische Indicatie kinderopvang	-€ 50.000	-€ 50.000	-€ 50.000	-€ 50.000	19
Jeugdhulp	-€ 385.000	0	0	0	19
Voor- en Vroegschoolse Educatie	€ 90.000	0	0	0	20
Waboleges	€ 138.500	0	0	0	27
Afval	-€ 70.000	0	0	0	28
Algemene uitkering gemeentefonds	€ 60.500	0	0	0	33
Treasury	-€ 60.000	0	0	0	34
Kapitaallasten onderuitputting	€ 265.500	0	0	0	41
BsGW	-€ 50.000	0	0	0	42
SC MER	€ 210.200	0	0	0	42
Wachtgeld bestuur	-€ 195.500	0	0	0	43

In deze Prorap is bij een aantal onderwerpen aangegeven dat het een financiële bijstelling betreft die geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op loon- en prijsstijgingen. In de Programmabegroting 2024 hebben wij hierop geanticipeerd en is een stelpost indexering van € 500.000 opgenomen. Hieronder een overzicht van alle indexeringen die nu reeds bekend zijn en die t.l.v. deze stelpost worden gebracht. In de 1^e Prorap 2024 zullen wij rapporteren met een overzicht van alle indexeringen waarbij wij nu reeds kunnen stellen dat het bedrag van € 500.000 naar alle waarschijnlijkheid niet toereikend zal zijn.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Pagina
Indexering brandverzekering	€ 27.200	€ 27.200	€ 27.200	€ 27.200	11
Maatwerkvoorzieningen Wmo	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000	16
Subsidies	€ 82.900	€ 82.900	€ 82.900	€ 82.900	20
Personeel derden inhuur Westrom Wijkbeheer 2023	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	24
Personeel derden inhuur Westrom Wijkbeheer 2024	€ 16.500	€ 16.500	€ 16.500	€ 16.500	24
Exploitatie en huursubsidie musea	€ 10.800	€ 10.800	€ 10.800	€ 10.800	n.v.t.*
Onderhoud en aanschaf Wijkbeheer	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	n.v.t.
Schuldenbeleid	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	n.v.t.
VNG contributie	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	n.v.t.
VVV Limburg	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	n.v.t.
Totaal Generaal	€ 407.400	€ 407.400	€ 407.400	€ 407.400	

*Indexeringen < € 25.000 zijn in bovenstaand overzicht genoemd worden niet overal tekstueel toegelicht maar wel financieel verwerkt in de begrotingswijziging van de 2^e Programmarapportage 2023.

Ook in deze 2e Prorap staan veel activiteiten en beleidsvoornemens gepland die alleen uitvoerbaar zijn indien we blijven beschikken over voldoende gekwalificeerde medewerkers. De krapte op de arbeidsmarkt kan ertoe leiden dat vacatures kwantitatief en/of kwalitatief niet worden ingevuld waardoor de beoogde resultaten niet of later gerealiseerd worden. Dit blijft een aandachtspunt in de uitvoering.

Procedure

De 2^e Programmarapportage 2023 wordt in de raadsvergadering van 19 december 2023 vastgesteld. Behandeling in de commissievergadering is gepland op 7 december 2023.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

Burgemeester
D.W.J. Schneider

Secretaris
C.M. Keersmaekers

2. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 2^e Prorap 2023

Programma	Omschrijving	2023	2024	2025	2026
1	Programma Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	-6.800	-51.000	-51.000	-48.400
2	Programma Dienstverlening	-146.000	-22.000	-22.000	-22.000
3	Programma Sociaal domein	-3.291.100	-804.900	-804.900	-811.900
4	Programma Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	-84.300	-60.100	-60.100	-60.100
5	Programma Leefomgeving, wonen en economie	1.089.000	-28.500	-28.500	-28.500
6	Programma Gebiedsontwikkelingen	36.000	0	0	0
	Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	1.238.700	379.600	378.800	377.900
	Overzicht Overhead	-24.400	-29.800	-29.800	-29.800
	Overzicht Onvoorzien	-11.400	0	0	0
	Totaal generaal	-1.200.300	-616.700	-617.500	-622.800

3. Programma's

3.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Onboarden nieuwe inwoners

Structureel nadeel vanaf 2024 € 10.000

Om uitvoering te geven aan motie 18 bij de begroting 2023 'Onboarden nieuwe inwoners Maasgouw', wordt vanaf 2024 twee keer per jaar een bijeenkomst voor nieuwe inwoners georganiseerd. Zij maken zo op een laagdrempelige manier kennis met wat er te doen en te beleven is binnen de gemeente. Zo ontvangen nieuwe inwoners tijdens deze bijeenkomsten informatie van verschillende verenigingen en over duurzaam en inclusief leven in Maasgouw.

Ook wordt aan nieuwe inwoners een pakket aangeboden met daarin informatie over het leven en wonen in Maasgouw. Vanaf 2024 is voor het organiseren van de bijeenkomsten en het aanbieden van het informatiepakket structureel een budget nodig van € 10.000 per jaar.

Indexering brandverzekering

Incidenteel nadeel 2023 € 27.200
Stelpost indexering 2024 budgettair
neutraal vanaf 2024

Door corona en de oorlog in Oekraïne hebben we met een extreem hoge inflatie te maken, waardoor de bouwkosten en materiaalkosten sterk zijn gestegen. De premie van een gebouw is gebaseerd op de herbouwwaarde, doordat herbouwen van een gebouw duurder is geworden vertaalt zich dit door naar stijgende premies. Door deze indexeringen is er een tekort ontstaan op het verzekeringsbudget van onderwijsgebouwen en de algemene gebouwen van totaal € 27.200. De bijstelling brandverzekeringspremie gaat over de diverse programma's heen en wordt hier verantwoord omdat het een veelheid aan kleinere posten betreft. De posten worden individueel in de administratie op het juiste programma verantwoord.

De financiële middelen die nodig zijn vanaf 2024 kunnen gedekt worden uit het budget stelpost indexatie dat beschikbaar is gesteld in de Programmabegroting 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Aanvulling wachtgeldvoorziening bestuur (zie paragraaf Bedrijfsvoering)	-195.500	0	0	0
Bijstellen salarissen wethouders (zie paragraaf Bedrijfsvoering)	-29.800	14.000	14.000	14.000
Bijstelling kapitaallasten (zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen)	265.500	0	0	0
Indexering verzekeringen (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	-27.200	-27.200	-27.200	-27.200
Verschillen < 25.000				
Onboarden nieuwe inwoners	0	-10.000	-10.000	-10.000
Bijstelling salarissen Raad	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
Bijstelling budget Rekenkamer	15.000	0	0	0
Overig	-20.800	-13.800	-13.800	-11.200
Budgettair neutraal				
Tijdelijk personeel (adm naar inhuur team SD) (dekking BR claims)	0	0	0	0
Totaal generaal	-6.800	-51.000	-51.000	-48.400

3.2 Dienstverlening

Tweede Kamer verkiezingen

Incidenteel nadeel € 100.000

Normaal gesproken vindt de Tweede Kamerverkiezing om de 4 jaar plaats, of eerder als het kabinet valt. Op 7 juli 2023, bood het kabinet ontslag aan. Hierdoor is er een vervroegde Tweede Kamerverkiezing. Als gemeente hebben wij de verplichting om deze verkiezing te organiseren.

Deze verkiezing was niet voorzien en er is een incidenteel bedrag van € 100.000 benodigd om deze verkiezing te kunnen organiseren. Dit bedrag is enerzijds benodigd voor de organisatie van deze Tweede Kamerverkiezing en anderzijds voor de personele inzet om de verkiezing te organiseren. Het reguliere verkiezingsbudget van 2023, is volledig besteed aan de twee verkiezingen (Waterschap en Provincie) die in maart 2023 hebben plaatsgevonden.

Voor de organisatie van de Tweede Kamerverkiezing komt geen extra vergoeding van het Rijk. Het Rijk geeft aan dat er jaarlijks een tegemoetkoming via de algemene uitkering aan de gemeente toekomt voor de organisatie. Deze tegemoetkoming is al besteed bij de verkiezingen in maart 2023. Dat de Tweede Kamerverkiezing vervroegd plaatsvindt, is geen reden om een extra vergoeding beschikbaar te stellen.

Bovenstaande is opgenomen in het collegevoorstel (besluit 29 augustus 2023) en het college heeft ingestemd met een extra budget van € 100.000. Zoals aangekondigd in de raadsinformatiebrief van 31 augustus 2023, vindt de verwerking van dit bedrag plaats in de 2^e Prorap 2023.

Het budget zal (waarschijnlijk) in 2023 niet volledig benut worden en ook benodigd zijn in 2024, vanwege nakomende rekeningen. Een gedeelte van dit budget dient bij de jaarrekening 2023 via budgetoverheveling overgezet te worden naar 2023. Het precieze bedrag volgt bij de jaarrekening 2023.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Tweede Kamer verkiezingen	-100.000	0	0	0
Dienstverlening algemeen vanuit WOO gelden (adm). (zie pr. Overhead)	-69.100	-22.900	-22.900	-22.900
Verschillen < 25.000				
Overig	23.100	900	900	900
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	-146.000	-22.000	-22.000	-22.000

3.3 Sociaal domein

Uitkeringen bijstand

Incidenteel nadeel 2023 € 734.000

Structureel nadeel vanaf
2024 € 400.000

De rijksinkomsten voor de BUIG-uitkeringen lopen niet in de pas met de uitgaven (uitkeringen) die Maasgouw heeft. Per saldo komen we nu uit op een tekort van € 734.000 voor 2023.

Het instroompercentage uitkeringsgerechtigde is hoger (34%) dan het uitstroompercentage. Per saldo is het Maasgouwse bestand in 2020-2023 met 5% toegenomen naar 272 actieve uitkeringen (peildatum juli 2020-2023). De meest voorkomende instroomredenen zijn in de eerste helft van 2023: toename aantal statushouders (26%), verhuizing uit andere gemeente (19%) en einde werk (13%). De meest voorkomende uitstroomredenen in dezelfde periode zijn: werk in loondienst (20%) en verhuizing naar andere gemeente (29%). De aantallen zijn gestegen, maar kunnen op een gegeven moment ook weer dalen.

50% (+/- 135 inwoners) van het Maasgouws bestand zit 3 jaar of langer in de bijstand. Om deze mensen te laten uitstromen vraagt vaak meer begeleiding c.q. langere trajecten en brengt meer kosten met zich mee. Voor deze doelgroep worden (nieuwe) interventies geïnitieerd zoals het opdoen van werkervaring in ons wijkteam en het begeleiden naar werk door Stichting Vluchtelingenwerk. Ook zijn er landelijke ontwikkelingen waarbij wordt gestreefd naar het zo vroeg mogelijk begeleiden van statushouders naar werk.

De definitieve beschikking BUIG 2023 is € 225.000 hoger dan vooraf begroot.

Het budget voor de BUIG (verstrekking van uitkeringen) is de afgelopen jaren niet structureel bijgesteld, maar altijd incidenteel bijgeraamd in de 2e Prorap, op basis van de kennis op dat moment. In 2022 is voor het eerst sinds lange tijd een flink bedrag bijgeraamd. Het voorstel is om het bedrag nu wel structureel te verhogen met € 400.000. Om het tekort in 2023 van de hogere instroom te dekken is, naast de structurele verhoging, een incidentele bijstelling nodig van € 245.000.

De prognose 2023 voor loonkostensubsidie is met € 500.000 aanzienlijk hoger dan de realisatie in 2022 (€ 334.000). Het huidige jaarlijkse budget van € 186.000 moet dus per saldo worden bijgeraamd met € 314.000.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Structurele bijstelling uitkeringen bijstand	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Incidentele bijstelling uitkeringen bijstand	-245.000	0	0	0
Hogere bijdrage BUIG (voordeel)	225.000	0	0	0
Loonkostensubsidie	-314.000	0	0	0
Totaal generaal	-734.000	-400.000	-400.000	-400.000

Mogelijk komen we in aanmerking voor de vangnetregeling. Hiermee kan het tekort worden afgevlakt. We zijn bezig met de aanvraag hiertoe. De vangnetregeling stelt behoorlijk zware eisen. Ongeveer 30 van de 160 gemeenten die een tekort op de BUIG hebben komen in aanmerking komen voor de vangnetregeling. Het is daarom nog niet zeker of wij in aanmerking komen.

Re-integratie en participatievoorzieningen**Incidenteel voordeel 2023 € 163.000****Structureel nadeel vanaf****2024 € 65.000****Loonbetalingen en sociale premies aan WIW-ers**

Er is een incidenteel voordeel van € 65.000, omdat in 2023 door de gemeente nog geen mensen met loonkostensubsidie in dienst zijn genomen. Hierover heeft besluitvorming plaats gevonden bij de vaststelling van de Programmabegroting 2024.

Trajecten naar werk en overige vergoedingen

Op basis van de prognose die op basis van de geboekte trajectkosten is gemaakt voor 2023, ziet het er naar uit dat de trajectkosten hoger zijn dan verwacht. Er zijn tot op heden meer trajecten ingezet dan in dezelfde periode in 2022. Dit komt doordat het aantal uitkeringen en aantal statushouders is toegenomen. De trajecten zijn tevens duurder geworden. Vanaf 2023 dient er een bedrag van € 40.000 structureel te worden bijgeraamd.

Voor de overige vergoedingen voor klanten die een traject naar werk volgen is tot nu toe geen budget opgenomen in de begroting. Er worden echter wel structureel kosten gemaakt voor reiskosten en kinderopvang. De hoogte van deze kosten varieert. Een structurele bijstelling vanaf 2023 voor een bedrag van € 25.000.

Projecten

Onze keuzes zijn gericht op het zo passend mogelijk ondersteunen van onze doelgroep. Samen met de 5 deelnemende gemeenten van de GR Westrom worden toekomstscenario's onderzocht. Daarnaast gaan wij de mogelijkheden inventariseren om meer lokaal passende ondersteuning aan te bieden, net zoals het geval is bij het project Ontmoeten & Ontwikkelen.

De nieuwe plannen voor de doorontwikkeling van de Participatiewet zijn nog niet dusdanig concreet dat hieraan een onderbouwd budget kan worden gekoppeld. Een bedrag van € 150.000 kan incidenteel worden afgeraamd. Wanneer het voorstel voor doorontwikkeling van de Participatiewet gereed is, zal hiervoor het dan benodigde budget worden gevraagd.

Aankopen niet duurzame goederen en diensten

Bij de Westrom kopen we jaarlijks een aantal trajecten in op basis van lumpsum. Hiervoor is structureel een bedrag van € 80.000 geraamd. Dit bedrag wordt jaarlijks niet volledig gebruikt. Voor 2024 worden de bedragen voor lumpsum niet geïndexeerd. Voor 2025 en verder is dit nog niet bekend. Daarom kan een incidenteel bedrag van € 13.000 worden afgeraamd.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Loonbetalingen en sociale premies WIW-ers (voordeel)	65.000	0	0	0
Trajecten naar werk	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Overige vergoedingen	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Projecten (voordeel)	150.000	0	0	0
Aankopen niet duurzame goederen en diensten (voordeel)	13.000	0	0	0
Totaal generaal	163.000	-65.000	-65.000	-65.000

Pilot specialistisch ondersteuner jeugd (SOJ) en praktijkondersteuner huisarts jeugd (POH)

Niet van toepassing

De pilot SOJ/ POH heeft als doel om jeugdigen en hun gezinnen sneller te helpen en onnodige verwijzingen naar zwaardere jeugdzorg te verminderen. Dit leidt tot kortere wachtlijsten en minder kosten voor gemeente.

De pilotduur is 1 jaar en oorspronkelijk was de bedoeling om begin dit jaar te starten met de pilot maar wegens omstandigheden zijn we pas halverwege dit jaar gestart. Dit heeft tot gevolg dat de pilotduur zich over twee kalenderjaren verspreid (2023 en 2024), namelijk van 1 juni 2023 tot 31 mei 2024. Daarom willen we een bedrag van € 21.420 overhevelen naar 2024.

Maatwerkvoorzieningen Wmo

**Incidenteel nadeel 2023 € 400.000
Stelpost indexering 2024 budgettair
neutraal vanaf 2024**

Hulp bij het huishouden

Er is sprake van een toename van het aantal cliënten ten opzichte van 2022, mede veroorzaakt door de dubbele vergrijzing. Uit de tweede kwartaalrapportage van SC MER SD blijkt dat daarnaast het abonnementstarief nog steeds een aanzuigende werking heeft vanwege de lage eigen bijdrage. De verwachting is dat dit zo blijft tot de invoering van de nieuwe eigen bijdrage regeling. Daarnaast zijn de uurtarieven hoger sinds de laatste inkoop, omdat een reëel tarief moet worden verstrekt. In het indexatiepercentage van 7,41% is voor 2023 rekening gehouden met de gestegen personeelskosten. De incidentele bijstelling 2023 van € 280.000 heeft betrekking op de indexatie en de toename van cliënten. De structurele stijging (vanaf 2024) van de kosten door de eerdergenoemde index van 7,41% bedraagt € 140.000.

Woonvoorziening

De kosten van woonvoorzieningen zijn gestegen vanwege een wereldwijde stijging van materiaalkosten en stijging van de loonkosten. Daarnaast zijn er twee duurdere woningaanpassingen gerealiseerd van respectievelijk € 65.000 en € 58.000. In mei 2023 is een besluit afgegeven voor een woningaanpassing van € 130.000, waarvan de facturering nog in 2023 wordt verwacht. Duurdere woningaanpassingen zijn niet te voorspellen en daardoor moeilijk om rekening mee te houden in het budget. Voor dit jaar betekent het daarom een incidentele bijstelling van € 200.000.

Rolstoelvoorziening

Er is een stijging in de kosten van hulpmiddelen vanwege een toename in de verstrekking van rolstoelen, vervanging van hulpmiddelen waarvan de afschrijftermijn is bereikt en verstrekking van hulpmiddelen buiten het kernassortiment. Hulpmiddelen buiten het kernassortiment worden incidenteel verstrekt, maar zijn wel noodzakelijk en duurder dan het reguliere assortiment. Een voorbeeld hiervan is een scootmobiel die is aangepast met een kinderzitje, omdat de moeder met beperkingen haar kind moet kunnen meenemen. Daarnaast is op 1 december 2021 de nieuwe overeenkomst voor hulpmiddelen afgesloten, waardoor de tarieven zijn gestegen. Het indexatiepercentage van 14,5 % voor 2023 is hoger dan normaal vanwege gestegen personeelskosten en materiaalkosten. Dit brengt een structurele verhoging van het budget van € 30.000 met zich mee.

Het tekort van € 90.000 dat dit jaar lijkt te ontstaan, kan deels worden gedekt door het budget vervoersvoorziening, waarvan de verwachting is dat hier een overschot op is van € 60.000. Per saldo is er een bijraming voor 2023 van € 30.000 nodig om dit tekort te kunnen dekken.

Begeleiding

Vanaf 2022 is er geen centrumgemeente meer met een centrale toegang, centraal beleid en centrale bekostiging voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie voor de regio Noord- en Midden-Limburg. De toegang is nu lokaal georganiseerd via SC MER SD en de bekostiging is ook een taak van de lokale gemeenten. De verwachting was dat deze decentralisatie extra kosten zou opleveren. Vandaar dat met de jaarrekening 2022 extra gelden beschikbaar zijn gesteld vanuit het regio budget beschermd wonen. Echter tegen de verwachtingen in blijken deze extra middelen niet nodig te zijn en levert voor 2023 een incidenteel voordeel op van € 110.000. Dit komt doordat het aantal cliënten en ingezette uren aan begeleiding stabiel blijft.

Resumé

In totaal gaat het bij Wmo om een structurele bijstelling vanaf 2024 van € 170.000 per jaar. De financiële middelen die nodig zijn vanaf 2024 kunnen gedekt worden uit het budget stelpost indexatie dat beschikbaar is gesteld in de Programmabegroting 2024.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Hulp bij huishouden	-280.000	-140.000	-140.000	-140.000
Woonvoorziening	-200.000	0	0	0
Rolstoelvoorziening	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Begeleiding (voordeel)	110.000			
Stelpost indexatie (Programmabegroting 2024)		170.000	170.000	170.000
Totaal generaal	-400.000	0	0	0

Bijzondere bijstand

Budgettair neutraal

De kosten voor levensonderhoud blijven stijgen. Doordat alles duurder wordt komt de bestaanszekerheid van inwoners steeds meer onder druk te staan. Dit is terug te zien in een stijging van de kosten bijzondere bijstand.

De verwachting is dat er eind 2023 een tekort ontstaat van € 160.000. Dit nadeel kan worden opgevangen door ontvangen middelen uit de meicirculaire en door de extra middelen vanuit het armoedebeleid die, via het amendement van de raad, beschikbaar zijn gesteld voor de verhoging van de inkomensgrens van 120% naar 130%. De verwachting is dat de situatie de komende jaren niet gaat veranderen. De toename in kosten voor bijzondere bijstand zit onder andere binnen de "voorzieningen voor wonen". In deze voorzieningen zijn o.a. woonkosten opgenomen, maar ook inventariskosten. De verwachting is dat deze kosten, vanwege een extra verruiming van de taakstelling statushouders, blijven stijgen.

Ook de verbreding van de doelgroep die een beroep kan doen op de regelingen binnen het huidige armoedebeleid zorgt voor een stijging in de kosten. De inwoners die gebruik kunnen maken van de

huidige regelingen is vergroot van 120% naar 130% van het sociaal wettelijk minimumloon. Dit betekent een toename van inwoners die gebruik kunnen maken van bestaande regelingen.

Het armoedebeleid wordt in 2024 geëvalueerd, tot die tijd wordt de verbreding van de doelgroep gecontinueerd. Afhankelijk van de keuzes die dan worden gemaakt, moet hier rekening gehouden worden met een structurele stijging van de kosten.

Extra middelen aanpak energiearmoede

Budgettair neutraal

Voor de aanpak energiearmoede zijn er door het Rijk middelen verstrekt in de vorm van een Regeling Specifieke Uitkering (SPUK). Deze middelen ad. € 394.766 dienen te worden ingezet voor kleine energiebesparende maatregelen gericht op huishoudens die te maken hebben met energiearmoede.

Dit budget is in 2023 aangevuld met middelen die ultimo 2022 over waren vanuit de oude regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) ad. € 200.000, om huishoudens nog beter te kunnen ondersteunen bij het besparen op de energierekening en energiearmoede te bestrijden.

De middelen die nog beschikbaar zijn vanuit de SPUK-regeling zijn voldoende om de komende maatregelen (inzet bespaarcoach 2023-2024, uitvoering kleine energiebesparende maatregelen en de aankomende witgoedregeling) te bekostigen. Dit betekent dat de overgebleven middelen die nog beschikbaar zijn vanuit de Extra middelen aanpak energiearmoede (voorheen TONK) niet volledig gebruikt zullen worden.

Voorgesteld wordt om de middelen die aan het einde van het jaar 2023 nog over zijn, beschikbaar te blijven stellen voor de doelgroep. De verwachting is dat er aanvullende middelen nodig blijven om de doelgroep ook komend jaar te ondersteunen. Er wordt constant onderzocht welke maatregelen hierin helpend zijn voor de inwoners. Zo kan in december blijken dat er meer gebruik gemaakt wordt van de witgoedregeling als aanvankelijk gedacht en er meer middelen nodig zijn om deelname aan de regeling mogelijk te maken. Daarnaast wordt er een aanpak ontwikkeld die zich richt op grotere energiebesparende maatregelen, welke leiden tot een grote besparing op de energierekening. Ook worden nieuwe structurele maatregelen uitgewerkt om de doelgroep te ondersteunen, daar waar huidige maatregelen niet voldoende zijn. Zoals een regeling meerkosten chronisch zieken. Waar inwoners die kampen met hoge directe en indirecte kosten gerelateerd aan hun chronische ziekte een tegemoetkoming in de kosten kunnen krijgen.

Energietoeslag 2023

Budgettair neutraal

Op 3 oktober 2023 is de Wet Energietoeslag 2023 aangenomen. Gemeenten kunnen daardoor beginnen om, net als in 2022, huishoudens op of net boven het sociaal minimum te helpen met de hoge energiekosten. Via de decembercirculaire ontvangt de gemeente Maasgouw een bedrag van € 880.420. Huishoudens met een laag inkomen, niet hoger dan 120% bijstandsniveau, ontvangen een bedrag van € 800. De ambtshalve verstrekkingen van de energietoeslag 2023 vinden plaats in november van 2023. Huishoudens die niet in aanmerking komen voor een ambtshalve toekenning van de energietoeslag 2023 kunnen deze aanvragen tot en met 31 mei 2024.

Muziekonderwijs**Incidenteel voordeel € 33.000**

De cursistenaantallen van deelname aan muziekonderwijs, georganiseerd door Stichting Cultuurperron, zijn in 2023 (160 cursisten) verminderd ten opzichte van 2022 (186 cursisten).

De oorzaken van deze vermindering van ledenaantallen zijn de naweeën van corona. Daarnaast zien we dat de begroting van destijds Stichting Myouthic in eerdere jaren (vanaf 2020) te ambitieus is opgesteld met betrekking tot huurkosten accommodaties. Vanaf 2020 tot en met 2022 is een verschil oplopend van € 3.000 naar ruim € 6.000 in totaal genoteerd tussen realiteit en begroting op de post huurkosten accommodaties. Omdat het aantal cursisten terugloopt betekent dit automatisch ook minder uren aan huurkosten accommodaties (waar de muzieklessen worden gegeven). Vanaf 2023 is de begroting realistischer opgesteld.

In 2023 zijn er lagere kosten te zien voor het personeelsbestand van Stichting Cultuurperron. Dit komt door een personeelsswisseling van de directeur per 1 september 2023. Deze functie is deels intern opgevuld en dit heeft geresulteerd in een lager aantal FTE'S voor 2023 waardoor er minder kosten zijn geweest. In 2024 worden de cursistenaantallen gemonitord en geëvalueerd.

Sociaal Medische Indicatie voor kinderopvang**Structureel nadeel € 50.000**

In sommige situaties kan kinderopvang noodzakelijk zijn voor ouder of kind, zonder dat de ouder werkt. Het moet dan gaan om sociale en/of medische omstandigheden die aantoonbaar zijn. De jeugdarts van de GGD en Centrum Jeugd en Gezin (CJG) zijn diegene die de noodzaak bepalen. In dat geval kan het zijn dat deze gezinnen geen of onvoldoende toeslag krijgen vanuit de Belastingdienst en kunnen zij vanuit de Sociaal Medische Indicatie (SMI) vanuit de gemeente een bijdrage krijgen in de kosten voor de kinderopvang.

In 2022 is SMI overgeheveld naar het team Jeugd zodat preventief kan worden ingezet om duurdere Jeugdzorg te voorkomen. Centrum Jeugd en Gezin en GGD hebben hierdoor meer aandacht voor deze regeling, gezinnen zijn in beeld en kunnen eerder geholpen worden. Door de grotere bekendheid die hierdoor is bewerkstelligd en de noodzakelijke verlengingen binnen de regeling zien we opnieuw een toename in de kosten.

Jeugdhulp**Incidenteel nadeel € 385.200**

Gemeenten zijn vanuit de Jeugdwet verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van alle vormen van jeugdhulp. Zij hebben de plicht om jeugdhulp en ondersteuning te bieden. Binnen gemeente Maasgouw worden de lichte ondersteuningsvragen, waar mogelijk, door het Centrum voor Jeugd en Gezin zelf opgepakt. Als dit niet mogelijk is verwijst het Centrum voor Jeugd en Gezin, evenals de Gecertificeerde Instellingen of de huisartsen, de jeugdige door naar een aanbieder voor gespecialiseerde jeugdhulp.

In de rapportage van het tweede kwartaal vanuit de regio MLO is de prognose dat de uitgaven jeugdhulp voor Maasgouw voor 2023 € 6.084.422 gaan bedragen, terwijl een bedrag van € 5.699.200 is begroot. De kosten zijn € 385.200 hoger dan begroot. De uitgaven voor jeugdhulp zijn moeilijk vooraf in te schatten, omdat de meest passende hulp wordt ingezet. Om deze reden ramen we

incidenteel bij. De kosten zijn hoger bij begeleiding, behandeling, behandeling met verblijf, crisis, LTA (Landelijk Transitie Arrangement) en lager bij pleegzorg, jeugdhulp met verblijf, behandeling GGZ zonder verblijf, jeugdzorg plus.

Onderwijsachterstandenbeleid

Budgettair neutraal

De specifieke uitkering (SPUK) onderwijsachterstandenbeleid is in de afgelopen 5 jaar verhoogd van € 51.648 in 2017 naar € 189.667 in 2023. De looptijd van deze uitkeringen is steeds 4 kalenderjaren. De huidige looptijd eindigt per 31-12-2026. Voor 2023 zal het restant onderwijsachterstandenbeleid naar verwachting € 90.000 bedragen. Dit restant wordt ingezet bij de subsidie Peuterprogramma Voor- en Vroegschoolse Educatie hetgeen ook onder het onderwijsachterstandenbeleid valt en daardoor ook kan worden meegenomen bij de vierjaarlijkse verantwoording.

Voor- en Vroegschoolse Educatie

Incidenteel voordeel € 90.000

Het aantal VVE-geïndiceerde kinderen is vanaf 2022 sterk gedaald van 40 naar 30 geïndiceerde kinderen waardoor de geraamde subsidiekosten voor 2023 zullen dalen. De laatste jaren nam het aantal VVE -geïndiceerde kinderen toe en was het de intentie van een kinderopvangorganisatie om te gaan uitbreiden. In 2023 is in de praktijk gebleken dat er minder aanmeldingen zijn binnengekomen vanuit de Jeugdgezondheidszorg en de kinderopvanglocaties en is er niet voldoende personeel om uit te breiden met extra groepen.

Omdat het geraamde restant budget van onderwijsachterstandsbeleid over 2023 wordt overgeboekt naar het budget Voor- en Vroegschoolse Educatie kan een bedrag van € 90.000 bij laatstgenoemd budget worden afgeraamd.

Subsidies

Incidenteel nadeel 2023 € 3.600
Stelpost indexering 2024 budgettair
neutraal vanaf 2024

De indexering van een aantal professionele instellingen voor 2024 zijn reeds bekend. De subsidies zijn gestegen omdat er nieuwe cao's zijn afgesloten. Ook prijsstijgingen van materialen hebben een dermate impact dat deze niet (structureel) door de subsidieontvanger kunnen worden opgevangen.

In totaal gaat het om een structurele bijstelling van € 82.900 per jaar vanaf 2024. De financiële middelen die nodig zijn vanaf 2024 kunnen gedekt worden uit budget stelpost indexatie dat beschikbaar is gesteld in de Programmabegroting 2024. Het bedrag van € 3.600 voor 2023 wordt verwerkt in de verschillen < € 25.000.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Algemeen maatschappelijk werk	0	-12.000	-12.000	-12.000
Sportzaal Linne	-3.600	-3.600	-3.600	-3.600
Stichting MEE	0	-10.000	-10.000	-10.000
Centrum Jeugd en Gezin	0	-40.000	-40.000	-40.000
Bibliotheek	0	-17.300	-17.300	-17.300
Stelpost indexatie (Programmabegroting 2024)		82.900	82.900	82.900
Totaal generaal	-3.600	0	0	0

Processen en projecten die doorlopen in 2023	
Proces/Project	Status/ fase in oktober 2023
Verenigingsaccommodatie Wessem	In uitvoering.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Uitkeringen bijstand	-734.000	-400.000	-400.000	-400.000
Re-integratie en participatievoorzieningen	163.000	-65.000	-65.000	-65.000
Maatwerkvoorzieningen WMO (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	-400.000	-170.000	-170.000	-170.000
Muziekonderwijs	33.000	0	0	0
Sociaal Medische Indicaties voor kinderopvang	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Jeugdhulp	-385.200	0	0	0
Voor- en Vroegschoolse Educatie	90.000	0	0	0
Verschillen < 25.000				
Subsidie sportzaal Linne (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	-3.600	-3.600	-3.600	-3.600
Halfjaarrapportage MER SD BW 2023-3. (Zie paragraaf Verbonden partijen)	21.400	0	0	0
Inspectiekosten peuterspeelzalen/kinderdagverblijf	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Bijdrage Westrom	10.500	0	0	0
Combinatiefuncties	-11.000	-11.000	-11.000	-18.000
Impulsregeling	17.500	0	0	0
Lokale algemene voorzieningen	10.000	0	0	0
Subsidie bibliotheek indexering (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	0	-17.300	-17.300	-17.300

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Subsidie Algemeen Maatschappelijk Werk (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	0	-12.000	-12.000	-12.000
Mee subsidie indexering	-	-10.000	-10.000	-10.000
Overig	-34.000	4.000	4.000	4.000
Budgettair neutraal				
Bijzondere bijstand	0	0	0	0
Extra middelen aanpak energiearmoede	0	0	0	0
Wet energietoeslag 2023 (is budgettair neutraal. Zie pr. Alg. dekkingsmiddelen)	-880.400	0	0	0
Onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0	0
Vervoerskosten kinderen (AU mei circ 2023) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-28.700	0	0	0
Uitkeringen bijzondere bijstand (AU mei circ 2023) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-40.700	0	0	0
Schuldenbeleid (AU mei circ 2023) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-32.500	0	0	0
Bijdrage Westrom participatie (AU mei circ 2023)	-243.600	0	0	0
ELIP (AU mei circ 2023) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-3.500	0	0	0
Loon- en prijsbijstelling participatiewet (AU mei circ 2023) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-5.500	0	0	0
Maatschappelijke begeleiding (AU mei circ 2023) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-21.300	0	0	0
Bijdrage Westrom participatie (AU sept circ 2023) (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-35.400	0	0	0
Afschrijving boekwaarde schoolgebouw ivm verkoop (is budgettair neutraal. Zie pr. Leefomgeving)	-770.000	0	0	0
Kosten leegstandsbeheer (is budgettair neutraal. Zie pr. Leefomgeving)	-30.000	0	0	0
Tijdelijk personeel (is adm. Zie pr. Overhead)	92.900	0	0	0
SPUK GALA	0	0	0	0
SPUK Oekraïne	0	0	0	0
Schuldenbeleid indexering	0	-10.000	-10.000	-10.000
CJG (indexering) (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	0	-40.000	-40.000	-40.000
Totaal generaal	-3.291.100	-804.900	-804.900	-811.900

3.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed

Budgetten wijkbeheer

Incidenteel nadeel 2023 € 30.000

Structureel nadeel brandstof
vanaf 2024 € 15.000

Stelpost indexering 2024 budgettair
neutraal vanaf 2024

Brandstof

Sinds de implementatie van het Fixi meldsysteem is er een forse toename van meldingen. Er is sprake van meer dan 1.500 afgehandelde meldingen in 5 – 6 maanden (april t/m september). In 2022 waren dit nog 1.500 afgehandelde meldingen per jaar. Door onze (pro)actieve houding proberen we alle meldingen zo snel mogelijk af te handelen. Echter betekent dit dat we sindsdien, per dag, meer ritten maken naar verschillende meldingen dus over het algemeen ook meer brandstof verbruiken.

Waar vorig jaar de maaiers wegens droogte een aantal weken hebben stilgestaan, hebben de maaiers wegens groeizaam weer dit jaar het hele jaar moeten maaien. Ook hierdoor is het maximale brandstof verbruikt. In totaal gaat het om een structurele bijstelling van € 15.000 per jaar.

Hogere onderhoudskosten

Door de indexeringen van loon-, materiaal- en machinekosten bij derde partijen en leveranciers worden de kosten op het onderhoudsbudget indirect hoger. Hierdoor ontstaat er druk op het onderhoudsbudget.

Hogere aanschafkosten

Door een schaarste aan onderdelen van machines zijn de aanschafkosten van deze materialen hoger geworden.

In totaal gaat het om een structurele bijstelling van € 15.000 per jaar. De financiële middelen die nodig zijn vanaf 2024 kunnen gedekt worden uit budget stelpost indexatie dat beschikbaar is gesteld in de Programmabegroting 2024.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Brandstof	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Onderhouds- en aanschafkosten	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Stelpost indexatie (Programmabegroting 2024)	0	15.000	15.000	15.000
Totaal generaal	-30.000	-15.000	-15.000	-15.000

Financiële vertaling vindt plaats bij het programma overhead

Inhuur groepsdetachering Westrom

Incidenteel nadeel 2023 € 45.000
Stelpost indexering 2024 budgettair
neutraal vanaf 2024

Prijsindexatie WSW van het jaar 2022 naar het jaar 2023

Op basis van de kerngegevens van het CPB, is de index voor 2023 vastgesteld op 4,8%. Gezien de extreme inflatie en de hiertoe voor 2023 operationele kostenstijgingen is deze index verhoogd met een inflatie-opslag van 5% dat uitkomt op een totale verhoging van 9,8% in 2023.

Prijsindexatie PW en Beschut van het jaar 2022 naar het jaar 2023

Door de stijging van het minimumloon per 01-01-2023 van 10,15% voor PW en Beschut zijn deze inleenkosten hoger geworden.

Voor 2023 betekent dit een verhoging van ca. € 45.000 als gevolg van alle hierboven genoemde prijsindexeringen.

Prijsindexatie vanaf 2024

Vanaf 2024 wordt de prijsindexering nogmaals verhoogd met 3,13% (€ 16.500). Dit percentage komt bovenop de bovengenoemde indexeringen van 2023. De financiële middelen die nodig zijn vanaf 2024 ad € 61.500 kunnen gedekt worden uit budget stelpost indexatie dat beschikbaar is gesteld in de Programmabegroting 2024.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Inhuur groepsdetachering 2023	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Inhuur groepsdetachering 2024	0	-16.500	-16.500	-16.500
Stelpost indexatie (Programmabegroting 2024)	0	61.500	61.500	61.500
Totaal generaal	-45.000	0	0	0

Stabiliteitsmetingen openbare verlichting

Incidenteel nadeel € 55.000
Kredietverlaging € 55.000
Structureel voordeel kapitaallasten
vanaf 2024 € 1.400

In de Programmabegroting 2023 is een krediet van € 95.000 opgenomen voor het vervangen van lichtmasten naar aanleiding van afkeur bij stabiliteitsmetingen. Dit is als een krediet opgenomen, maar betrof daadwerkelijk een bedrag van € 55.000 om de metingen uit te voeren en een bedrag van € 40.000 voor het vervangen van de masten als gevolg van afkeur bij stabiliteitsmetingen. Per abuis is het volledige bedrag als krediet opgenomen, terwijl de metingen ten laste van de exploitatie horen te komen. Daarom wordt in deze Prorap het krediet met € 55.000 verlaagd en het onderhoudsbudget met € 55.000 verhoogd, waarmee de uitvoering van de metingen bekostigd kan worden.

Beleidsplan nautische voorzieningen

Budgettair neutraal

In de begroting 2022 is budget opgenomen voor het opstellen van het beleidsplan Nautische voorzieningen. Het restantbedrag van € 23.000 is bij de jaarrekening 2022 overgeheveld naar 2023.

Enkele nautische voorzieningen, maar niet alle, zijn nu opgenomen in het beheerplan Kunstwerken. In 2024 wordt een nieuw beheerplan Kunstwerken, bruggen en viaducten 2024 opgesteld. Voorgesteld wordt om het wijzigen van het beheerplan Kunstwerken (vanwege de gedeeltelijke overlap) te combineren met het opstellen van een nieuw beheerplan Nautische voorzieningen.

In 2023 wordt enkel het baggeren van de gemeentelijke haven in Maasbracht voorbereid. De voorbereidingskosten van het baggeren worden wel in 2023 van dit budget betaald. Het restant wordt overgeheveld naar 2024.

Aanleg onsluitingsweg Clauscentrale

Budgettair neutraal

Er is in het verleden sprake geweest van het bouwen van een tweede energie centrale door RWE naast de huidige centrale Claus C, de zogenaamde Claus D. Er zijn in samenspraak met de Provincie en RWE alternatieven onderzocht om een aparte toegangsweg aan te leggen om zodoende langdurige bouwverkeersoverlast te voorkomen. RWE heeft een beslissing genomen dat de bouw van de Claus D niet doorgaat. Hiermee is ook de grondslag voor een nieuwe onsluitingsweg weg gevallen. Er zijn voorbereidingskosten gemaakt voor de onsluitingsweg. Met de provincie is afgesproken dat zij 50% bijdragen in de gemaakte voorbereidingskosten. Van de provincie is een bedrag van € 240.000 ontvangen als bijdrage in de door Maasgouw gemaakte voorbereidingskosten.

Dit bedrag zal aan de algemene reserve worden toegevoegd omdat er reeds een dekkingsreserve is gevormd om de kapitaallasten af te dekken.

Indexatie energiekosten

Niet van toepassing

In de 1^e Prorap 2022 hebben we € 390.000 structureel bijgeraamd. In de begroting 2023 is nog incidenteel voor 2023 en 2024 € 420.000 bijgeraamd voor de stijgende energiekosten. De verwachting is dat deze bijgestelde budgetten toereikend zijn. In de jaarrekening 2022 was zelfs sprake van een overschot. Wegens de onzekere markt in de energiekosten en de nog steeds verontrustende situatie in de wereld willen wij de budgetten van de energiekosten nog niet bijstellen. Wij zullen dit blijven monitoren en komen hier in de 1^e Prorap 2024 op terug als we zien dat de kosten stabiel worden en inzicht hebben in de jaarafrekeningen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Werkbedrijf / inhuur Westrom (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	-45.000	-61.500	-61.500	-61.500
Openbare Verlichting / onderhoud	-55.000	0	0	0
Verschillen < 25.000				
Riolering / lagere rentetoerekening investeringen	-13.100	0	0	0
Overig	0	1.400	1.400	1.400
Budgettair neutraal				
Inhuur tijdelijk personeel BOR (is adm. Zie pr. Overhead)	28.800	0	0	0
Clauscentrale (budgettair neutraal). (Storten in Algemene reserve)	0	0	0	0
Totaal generaal	-84.300	-60.100	-60.100	-60.100

3.5 Leefomgeving, wonen en economie

Vorbereidingskrediet waardevol Toerisme Maasgouw

Niet van toepassing

In 2023 is een voorbereidingskrediet van € 75.000 begroot ten behoeve van het in ontwikkeling zijnde beleid Waardevol Toerisme Maasgouw. In dit kader zijn opdrachten verstrekt waarvan sommige het kalenderjaar overschrijden. Denk hierbij aan de in ontwikkeling zijnde Beleidsvisie Ohé en Laak, die pas begin 2024 wordt opgeleverd en definitief afgerekend. Om deze reden is het nodig het restantbudget over te hevelen naar 2024.

Evenementen

Incidenteel voordeel € 30.000

Er is een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor het stimuleren en subsidiëren van bovenlokale evenementen. In 2023 heeft alleen de Slag om Stevensweert plaatsgevonden. Dit evenement is gesubsidieerd. Omdat het sportevenement Powerman geen doorgang heeft gevonden (en ook niet meer gaat vinden), valt een budget van € 30.000 vrij voor 2023.

Vanuit Herooverweging bestaand beleid, Programmabegroting 2024 is het budget structureel naar beneden bijgesteld naar € 30.000.

Groenimpuls Maasgouw

Niet van toepassing

In de programmabegroting van 2022 was € 100.000 voorbereidingsgeld beschikbaar gesteld. Hiervan is iets meer dan € 10.000 uitgegeven voor de planvorming van de groene herinrichting van de voormalige voetbalvelden in Stevensweert. De inrichting van het noordelijkste veld (fase 1) is in 2023 uitgevoerd. Met fase 2 kan pas worden gestart wanneer het materiaaldepot voor de herinrichting van de oude kern van het terrein is verwijderd (planning zomer 2024). De nu nog onbenutte kleine € 90.000 kan daardoor in 2023 niet meer worden besteed en zal in de jaarrekening over 2023 worden overgeheveld naar 2024.

In de programmabegroting voor 2023 is € 100.000 geraamd voor de realisatie van nieuwe natuur om ecologische verbindingen te realiseren of versterken. In 2023 is gewerkt aan het inzichtelijk maken op welke plekken gronden zouden moeten worden ingericht om aan dit doel te voldoen. Daadwerkelijke realisatie van nieuwe natuur vindt echter dit jaar niet meer plaats. Dit budget moet dus worden overgeheveld naar 2024.

Waboleges

Incidenteel voordeel € 138.500

Op basis van extrapolatie van de opbrengsten Waboleges tot en met het 2^e kwartaal 2023, kunnen de opbrengsten naar boven worden bijgesteld. Verder treedt per 1-1-2024 de nieuwe Omgevingswet in werking. De verwachting is dat dit mogelijk nog leidt tot een piek aan vergunningsaanvragen in november en december 2023. Op basis van bovenstaande ontwikkelingen wordt voorgesteld om de opbrengsten Waboleges bij te stellen van € 311.500 naar € 450.000.

Mutaties opbrengsten en kosten afval**Incidenteel nadeel € 70.000**

Ten opzichte van 2022 is er sprake van meer aansluitingen en wordt weer meer restafval aangeboden door met name gebruikers van de 240 liter rest-container. Dit resulteert in hogere opbrengsten vastrecht (voordeel € 25.000) en DIFTAR (voordeel € 85.000) maar ook in hogere verwerkingskosten restafval (nadeel € 95.000). Daarnaast zien we dat meer GFT-afval wordt aangeboden en de verwerkingskosten GFT hierdoor toenemen (nadeel € 39.000). Marktprijzen oud papier zijn eind 2022 flink gedaald waardoor de opbrengsten oud papier in 2023 negatief uitvallen (nadeel € 90.000). De kosten van onderhoud en bijdrage kapitaallasten van de ondergrondse voorzieningen (Wijkparkjes) zijn in 2023 lager dan geraamd (totaal voordeel € 40.000). Rekening houdend met mutatie overige kosten (voordeel € 4.000) is er per saldo sprake van een nadeel van € 70.000 ten laste van de exploitatie. In de jaarrekening 2023 kunnen nog afwijkingen aan de orde zijn als de aannames over het 2^e halfjaar niet uitkomen.

Omschrijving	€
Hogere opbrengsten vastrecht	25.000
Hogere opbrengsten DIFTAR	85.000
Hogere verwerkingskosten restafval	-95.000
Hogere verwerkingskosten GFT	-39.000
Lagere opbrengsten oud papier	-90.000
Lagere kosten onderhoud ondergrondse voorzieningen	25.000
Lagere bijdrage kapitaallasten ondergrondse voorzieningen	15.000
Overige	4.000
Totaal	-70.000

Uitvoering plan van aanpak Omgevingsplan en Omgevingswet**Niet van toepassing**

Om in 2032 (was eerst 2029) een gemeentebreed Omgevingsplan te kunnen hebben, is structureel € 90.000 geraamd om dit te kunnen opstellen. Hiertoe wordt allereerst aan de hand van een pilotgebied een eerste raamwerk opgesteld. Aan de hand van deze pilot zal, aan de hand van een dan op te stellen lijn, gekomen worden tot het gemeentebrede Omgevingsplan.

Een extern bureau werkt met de gemeente aan een eerste opzet. Deze werkzaamheden zijn geraamd op ongeveer € 40.000. Hiervan wordt ongeveer € 25.000 gefactureerd in 2023, het overige in 2024. Voor de uitvoering van werkzaamheden die onder druk staan door de invoering van de Omgevingswet zijn de extra uren allereerst nog bekostigd uit het algemene invoeringsbudget van de Omgevingswet. Deze kosten drukken daarom niet op de geraamde € 90.000. In de jaarrekening 2023 wordt afgewogen of een deel van het budget wordt overgeheveld.

Jaarlijks zijn er opbrengsten grondverkoop en verkoop van gebouwen. In 2023 zijn er kleinere percelen verkocht alsook gebouwen. Van de verkoop van een leegstaand schoolgebouw dient eerst de boekwaarde afgewaardeerd te worden. Ook zijn er kosten gemaakt tijdens de leegstand van dit gebouw. Na aftrek hiervan is er een boekwinst van afgerond € 100.000. Volgens bestaand beleid wordt deze boekwinst aan de reserve ontwikkelingsbedrijf toegevoegd.

Het Rijk heeft, in het kader van het Nationaal Isolatie Programma en de bestrijding van energiearmoede, middelen verstrekt voor de verduurzaming van woningen, in de vorm van een regeling Specifieke Uitkering (SpUk).

Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om woningen met een slecht energielabel te isoleren in de periode tot en met 2030. De middelen in de lokale aanpak kunnen door gemeenten ingezet worden voor ondersteuning, ontzorgen en de isolatie zelf. De gemeente is bezig met het opstellen van een uitvoeringsplan Isolatie, om bewoners te ondersteunen bij het isoleren van hun woningen. De uitvoering vindt plaats vanaf 2024.

In 2023 ontvangt de gemeente van het Rijk € 836.000 voor isolatie van 573 woningen met label D en lager én waarvan de waarde onder de Nationale Hypotheek Garantie-grens ligt (€ 429.000) of met een beneden-gemiddelde WOZ-waarde (€ 295.000 in Maasgouw). In de 1e Prorap is al rekening gehouden met een bijdrage van € 359.000 voor 2023 en € 204.000 voor 2024.

Ook heeft de gemeente in 2023 € 168.000 ontvangen voor woningen van huishoudens die zich in energiearmoede bevinden en een slecht energielabel hebben (label E en lager). Uit een eerdere tranche in 2022 heeft de gemeente hiervoor al € 101.000 ontvangen.

De middelen die inmiddels door de gemeente zijn ontvangen voor de uitvoering (€ 836.000 NIP-gelden, € 168.000 energiefixers en € 101.000 pre-NIP-gelden) kunnen tot en met 2025 worden uitgegeven. Bovengenoemde bijdragen zijn budgettair neutraal (baten/lasten) opgenomen in de 1^e en 2^e Prorap 2023.

Bewoners die niet vallen onder de doelgroep van het Nationaal Isolatie Programma kunnen meeliften bij het uitvoeringsplan Isolatie. Hiervoor worden de restantgelden van € 218.000, vanuit het Actieplan Energietransitie 2022-2023, gebruikt. Daarom bij de jaarrekening 2023 het restantbedrag nogmaals overhevelen, naar 2024. Vanwege de tijdsintensieve uitdagingen en het onderzoekwerk rondom het natuur-inclusief isoleren, goede juridische borging en aanbestedingsregels is het niet mogelijk geweest deze plannen in 2023 uit te voeren.

De Wet Natuurbescherming vereist dat er bij het aanbrengen van diverse isolatiesoorten, waaronder het relatief goedkope en makkelijk aan te brengen spouwmuurisolatie, eerst bij ieder huis ecologisch onderzoek wordt gedaan of er zich huismussen, vleermuizen of gierzwaluwen in de te isoleren ruimtes bevinden. Ook dienen maatregelen getroffen te worden om de populatie in stand te houden. Tevens is er een tekort aan ecologen. De uitdagingen en onzekerheden hoe hiermee om te gaan hebben een vertragend effect gehad.

In 2019 is de evaluatie Visie herstructureringsaanpak natte bedrijventerreinen Maasgouw 2013-2018 afgerond. Een van de aanbevelingen van deze evaluatie was het uitvoeren van een inventariserend onderzoek in de haven Koeweide. Dit onderzoek is in 2022 afgerond. Dit onderzoek vormt de basis voor onderzoek naar de mogelijkheden tot revitalisering industriehaven Koeweide. Hiervoor is een voorbereidingsbudget beschikbaar van € 50.000. In 2023 is een aanvang gemaakt onder andere door het uitvoeren van een duurzaamheidsscan. Het bedrag is echter niet geheel besteed en het project loopt door in 2024 (en verder). Daarom wordt voorgesteld de niet bestede middelen over te hevelen naar 2024 om het project voor te zetten.

Processen en projecten m.b.t. wonen en volkshuisvesting die doorlopen in 2023	
Proces/Project	Status/ fase in oktober 2023
Woningbouw Bosserhofsveld Maasbracht	Gereed.
Woningbouw Sint Anna-terrein Heel	Gedeelte gereed en gedeelte in uitvoering.
Woningbouw Linne Zuid-Oost / Linnerpark	In uitvoering.
Woningbouw Op de Konie Stevensweert	In uitvoering.
Woningbouw Krijtenberg Beegden	In uitvoering.
Uitbreiding woonwagenstandplaatsen	In uitvoering.

Processen en projecten m.b.t. overige projecten die doorlopen in 2023	
Proces/Project	Status/ fase in oktober 2023
Fun Beach Panheel (aanpak parkeerproblematiek)	In uitvoering.
Groenimpuls Maasgouw	In uitvoering.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Evenementen subsidie	30.000	0	0	0
Waboleges	138.500	0	0	0
Opbrengsten en kosten afval	-70.000	0	0	0
Halfjaarrapportage MER OD (BWN 2023-3) (Zie paragraaf Verbonden partijen)	29.400	0	0	0
Verschillen < 25.000				
Pachten Leerke Ven	-10.500	0	0	0
Indexering subsidie VVV (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Indexering musea (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	-10.800	-10.800	-10.800	-10.800
Zorgplan natuur en landschap	20.000	0	0	0
Inhaalafschrijving passantensteiger Stevensweert	-14.100	-1.600	-1.600	-1.600
Leges vooroverleggen bouwplannen	10.000	0	0	0
Zakelijk recht bedrijven	15.000	0	0	0
Aankoop kleinere gronden	-13.300	0	0	0
Overig	300	-1.100	-1.100	-1.100
Budgettair neutraal				
Nationaal Isolatieprogramma	0	0	0	0
Verkopen gebouwen (is budgettair neutraal, zie pr. Leefomgeving)	820.000	0	0	0
Inhuur tijdelijk personeel (is adm. zie pr. Overhead)	159.500	0	0	0
Totaal generaal	1.089.000	-28.500	-28.500	-28.500

3.6 Gebiedsontwikkelingen

In de bijlage voortgangsrapportage Gebiedsontwikkelingen najaar 2023 wordt inhoudelijk op de diverse gebiedsontwikkelingen die in de Programmabegroting 2023 zijn opgenomen ingegaan. Hieronder de status/fase van alle gebiedsontwikkeling.

Gebiedsontwikkeling	Status/ fase in oktober 2023
Land van Thorn-Maasresidence	In uitvoering.
Thorn-Meersveld-Wessem	In voorbereiding.
Vakantieparken	In uitvoering.
Woon-zorg cluster Heel	In voorbereiding.
Clauscentrale Maasbracht	In voorbereiding.
Havengebied Maasbracht	In uitvoering.
Centrumvisie Heel	In voorbereiding.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Verschillen < 25.000				
Budgettair neutraal				
Tijdelijk personeel (is adm. zie pr. Overhead)	36.000	0	0	0
Totaal generaal	36.000	0	0	0

4. Financiële overzichten

4.1 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene uitkering gemeentefonds

Incidenteel voordeel € 60.500

Meicirculaire 2023

De Meicirculaire 2023 is voor het jaar 2023 in financiële zin nog niet verwerkt in onze begroting.

Hieronder volgt een toelichting op de uitkomsten van de Meicirculaire.

Omschrijving	Begroting €	Meicirculaire €	Bijstelling €
Algemeen deel	42.709.700	43.001.500	291.800
Sociaal domein deel	2.238.300	2.485.300	247.000
Totaal	44.948.000	45.486.800	538.800

Deze bijstelling is op hooflijnen het gevolg van:

Omschrijving	€
Accres/uitkeringsfactor	661.000
Integratie en doeluitkeringen	247.000
Sociaal domein	71.000
Korting WOZ- waarden	-576.000
Overige mutaties/herijking fonds	133.800
Totaal	538.800

Met een aantal onderwerpen is aan de uitgavenkant wel al rekening gehouden in de 2^e Prorap 2023.

Omschrijving	€
Einde lening inburgeringsplicht	3.500
Flankerend beleid energiearmoede	40.700
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	32.500
Leerlingenvervoer Oekraïne	28.700
Participatie (Integratie Uitkering) (doorbetaling aan Westrom)	243.600
Maatschappelijke begeleiding	21.300
Loon- en prijsbijstelling participatie	5.500
Afrekening bommenregeling 2021 en 2022	118.100
Totaal	493.900

Per saldo bedraagt de extra inkomst uit de Meicirculaire 2023 € 44.900 (€ 538.800 -/- € 493.900).

De bijstelling van 2024 e.v. jaren maakt onderdeel uit van de financiële foto van de Programmabegroting 2024.

Septembercirculaire 2023

De Septembercirculaire 2023 wordt in deze Prorap incidenteel voor het jaar 2023 verwerkt. De structurele bijstelling 2024 t/m 2027 is bekend gemaakt via een nota van wijziging bij de vaststelling van de Programmabegroting 2024. De totale uitkering na doorrekening van de Septembercirculaire bedraagt € 45.505.000. Ten opzicht van de Meicirculaire (€ 45.487.000 zie hierboven) is dit een positieve bijstelling van € 18.000.

Met de volgende uitgaven moet nog rekening worden gehouden:

Omschrijving	€
Beschermingsmaatregelen bestuurders, veilig wonen	7.000
WSW bijdrage aan Westrom	35.400
Totaal	42.400

Per saldo is er geen extra inkomst vanuit de Septembercirculaire 2023 en bedraagt de mutatie -/- € 24.400 (€ 18.000 -/- € 42.400).

Afwikkeling voorgaande jaren, 2021 en 2022

Over 2021 wordt er een nabetaling ontvangen van circa € 25.000 inkomsten. De oorzaak hiervan ligt bij de vaststelling van de belastingcapaciteit over 2021 en de invloed hiervan op de Algemene uitkering. Over 2022 wordt er een nabetaling ontvangen van circa € 15.000 inkomsten. Dit wordt veroorzaakt door hoeveelheids- en volumeverschillen.

Totaaloverzicht:

Omschrijving	€
Meicirculaire 2023	44.900
Septembercirculaire 2023 (nadeel)	-24.400
Afwikkeling 2021	25.000
Afwikkeling 2022	15.000
Totaal	60.500

Treasury

Incidenteel nadeel 2023 € 60.000

Door het aantrekken van de rente op leningen is ook de rente op kasgeldleningen gestegen. In voorgaande jaren werd er nog negatieve rente vergoed maar dat is niet meer het geval. Door het aantrekken van kasgeldleningen dient er weer rente betaald te worden. We schatten deze kosten nu op jaarbasis in op € 145.000, een bijstelling met € 130.000. Daar tegenover staat dat we ook rente ontvangen over een positief banksaldo (schatkistbankieren). Deze inkomsten begroten we op € 70.000. Per saldo is er sprake van een negatieve bijstelling met € 60.000. Het betreft een incidentele bijstelling. In de begroting 2024 is nl. al in financiële zin geanticipeerd op de actuele rente ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
AU meicirculaire 2023 / algemeen deel tgv PO	162.900	0	0	0
AU meicirculaire 2023 / algemeen deel (bommen regeling reeds begroot)	-118.100	0	0	0
AU algemeen deel nabetalings over 2021 en 2022	40.000	0	0	0
Kasgeldleningen	-60.000	0	0	0
Verschillen < 25.000				
AU septembercirculaire 2023 / algemeen deel	-17.200	0	0	0
Bijstelling baten OZB / gebruikers niet woningen	13.400	0	0	0
Betaalde belastingrente naheffingsaanslag/suppletie 2018-2023	-20.000	0	0	0
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren BsGW	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
Overig	-1.500	-3.800	-4.600	-5.500
Budgettair neutraal				
AU meicirculaire 2023 /SD deel (is budgettair neutraal. Zie pr. SD)	247.000	0	0	0
AU meicirculaire 2023 / Algemeen deel (is budgettair neutraal. Zie pr. SD)	128.800	0	0	0
AU septembercirculaire 2023 / SD deel (is budgettair neutraal. Zie pr. SD)	35.400	0	0	0
AU decembercirculaire 2023 / algemeen deel Wet Energie toeslag (is budg.neutraal. Zie pr. SD)	880.400	0	0	0
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren algemeen (is budgettair neutraal. Zie pr. Overhead)	-28.400	0	0	0
Stelpost indexering Begroting 2024 (is budgettair neutraal. Verdeeld over diverse programma's)	0	407.400	407.400	407.400
Totaal generaal	1.238.700	379.600	378.800	377.900

4.2 Overhead

Opbrengst inruil tractie

Incidenteel voordeel € 38.300

Door de opbrengsten uit de ingeruilde vrachtwagen, Volkswagen Crafter en de Mercedes werkbus komen we uit op een incidenteel financieel voordeel.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Wijkteam / bijdragen inruil diverse tractie	38.300	0	0	0
Gegevensveiligheid (zie paragraaf Bedrijfsvoering)	25.000	0	0	0
Halfjaarrapportage MER BV (BWN 2023-3). (Zie paragraaf Verbonden partijen)	159.400	0	0	0
Wijkteam / onderhoud en motorbrandstoffen	-30.000	-15.000	-15.000	-15.000
Wijkteam / onderhoud (vanaf 2024 stelpost indexering Begroting 2024)	0	-15.000	-15.000	-15.000
Verschillen < 25.000				
VNG Contributie indexering	0	-15.000	-15.000	-15.000
Overig	-5.400	-15.700	-15.700	-15.700
Budgettair neutraal				
WOO gelden naar Dienstverlening algemeen (is adm. Zie pr. Dienstverlening en Alg. bestuur)	77.100	30.900	30.900	30.900
Dwangsommen (is budgettair neutraal Zie pr. Algemene Dekkingsmiddelen)	28.400	0	0	0
Tijdelijk personeel (is adm. Zie diverse programma's)	-317.200	0	0	0
Totaal generaal	-24.400	-29.800	-29.800	-29.800

4.3 Onvoorzien

Onvoorzien incidenteel

Incidenteel voordeel € 25.000

Jaarlijks is in de begroting een bedrag van € 25.000 opgenomen voor onvoorziene incidentele uitgaven. In geval van calamiteiten of onvoorziene omstandigheden kan het college hier rechtstreeks over beschikken. Nu het jaar 2023 ten einde loopt en het budget tot dusver niet is aangewend, wordt voorgesteld deze post voor 2023 af te ramen. Indien zich in de laatste maanden nog onvoorziene kosten tot dit bedrag voordoen, zal dit in de jaarrekening 2023 tot uitdrukking komen.

Taakstelling bestaand beleid

Incidenteel nadeel € 36.400

Bij de begroting 2021 was voor de heroverweging van bestaand beleid, naast heroverweging van nieuw beleid, een structurele taakstelling opgenomen van € 50.000 in 2022, € 75.000 in 2023 en € 100.000 vanaf 2024. Voor het onderzoek heroverweging bestaand beleid zijn per team alle budgetten bekeken. In 2022 heeft er een realisatie plaatsgevonden van totaal € 38.600 structureel. De restant taakstelling voor 2023 van € 36.400 staat nog open.

In 2023 is, binnen Gemeente Maasgouw, een onderzoek naar de financiële situatie voor de begrotingsjaren 2026 en 2027 opgestart waarin ook een heroverweging van bestaand beleid weer aan de orde is gesteld. Hierbij is in de Programmabegroting 2024 bij ieder programma opnieuw een voorstel gedaan voor heroverweging van bestaand beleid, waarbij de oude taakstelling uit 2021 is komen te vervallen vanaf begrotingsjaar 2024. Voor 2023 stellen wij voor om eenmalig de restant taakstelling te laten vervallen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Vrijval post Onvoorzien Incidenteel	25.000	0	0	0
Vrijval taakstelling bestaand beleid incidenteel 2023	-36.400	0	0	0
Verschillen < 25.000				
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	-11.400	0	0	0

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2021-2024 is afgesproken dat in de Proraps over de ontwikkeling van de risico's wordt gerapporteerd en welke impact dit heeft op de (incidentele en structurele) weerstandsratio. Bij de 1^e Prorap 2023 is verwezen naar de meest actuele risico-inventarisatie zoals opgenomen in de jaarrekening 2022.

Ook recent zijn in het kader van de samenstelling van de Programmabegroting 2024 de actuele risico's en het weerstandsvermogen geïnventariseerd. Deze inventarisatie is ten tijde van de 2^e Prorap 2023 nog steeds actueel. Voor een volledige inventarisatie van de risico's en weerstandscapaciteit wordt dan ook verwezen naar paragraaf 5.1 van de Programmabegroting 2024

De ontwikkeling van de weerstandsratio is in onderstaande tabel weergegeven.

Incidentele weerstandsratio			
	Begroting 2023 (nov 2022)	Jaarrekening 2022 (juli 2023)	Begroting 2024 (nov 2023)
Incidentele weerstandscapaciteit	23,7 mln	24,8 mln	29,5 mln
Incidentele risico's	0,9 mln	0,6 mln	1,2 mln
Incidentele weerstandsratio	25,1	41,6	24,7

Uit bovenstaande tabel kan worden afgelezen dat de incidentele weerstandscapaciteit in de afgelopen periode verder is toegenomen. Dit is m.n. veroorzaakt door de toevoeging van het batig rekeningssaldo 2022 (€ 2,4 mln) en de vrijval van bestemmingsreserves (€ 2,6 mln) aan de algemene reserve.

De toename in de incidentele risico's kan grotendeels worden toegeschreven aan een mogelijk tekort op de BUIG-inkomsten (€ 1 mln; 70% kans; € 700.000) en afwikkeling van de FLO-gelden VRLN (€ 70.000). Daar staat tegenover het vervallen van het risico van borgstelling OML (€ 86.000), kosten handhaving Edelchemie (€ 100.000) en verlofsaldo (€ 36.000).

De ontwikkeling van de weerstandsratio is per saldo een resultante van bovenstaande mutaties.

Structurele weerstandsratio			
	Begroting 2023 (nov 2022)	Jaarrekening 2022 (juli 2023)	Begroting 2024 (nov 2023)
Structurele weerstandscapaciteit	2,3 mln	2,4 mln	4,4 mln
Structurele risico's	2,8 mln	2,4 mln	1,7 mln
Structurele weerstandsratio	0,8	1,0	2,6

De structurele weerstandsratio is toegenomen zoals blijkt uit de tabel. Ook deze ratio is een resultante van de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit versus de geïnventariseerde structurele risico's

De weerstandscapaciteit is toegenomen door een toename van de begrotingsruimte van € 1,67 mln (incl. verwerking van de Septembercirculaire 2023). Die toename is mede het resultaat van het doorlopen traject van heroverweging beleid bij de begroting 2024. Verder is ook de onbenutte

belastingcapaciteit verder toegenomen met € 484.000 door de lage ozb-tariefstelling van Maasgouw. De afname in de structurele risico's kunnen met name worden toegeschreven aan het vervallen van het risico van een lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds van afgerond € 1 mln. Deze verlaging is immers al budgettair vertaald in de raming bij de begroting 2024. Ook de risico's onderhoud bruggen/gebouwen en loonstijging zijn naar beneden bijgesteld (respectievelijk met € 200.000 en € 100.000). Verder zijn structurele risico's toegevoegd ingevolge de te realiseren taakstelling op wmo (€ 125.000).

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Renoveren archiefruimte

Budgettair neutraal

Bij de KPI-audit is geconstateerd dat de archiefbewaarplaats en de archiefruimte niet voldoen aan de archiefregeling en archiefwet. De laminaatvloer en de plinten dienen aangepast te worden om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Deze aanpassingen voor € 30.000 worden bekostigd uit de voorziening groot onderhoud gebouwen.

Kapitaallasten

Incidenteel voordeel € 265.500

De bijstelling kapitaallasten gaat over de diverse programma's heen en wordt hier verantwoord omdat het een veelheid aan kleinere posten betreft. De posten worden individueel in de administratie op het juiste programma verantwoord. Ná de actualisatie blijkt dat de onderuitputting totaal € 265.500 bedraagt.

5.3 Verbonden partijen

BsGW

Incidenteel nadeel € 50.000

Bij de BsGW zijn hogere kosten ontstaan door de extra WOZ- bezwaren.

De oorzaken van de grote hoeveelheid WOZ-bezwaren zijn:

- De ongekend hoge WOZ-waarde op de peildatum 1 januari 2022 in combinatie met de relatieve daling van de verkoopprijzen op de aanslagdatum in februari 2023.
- De intensieve reclamecampagnes van de No Cure No Pay-bedrijven.
- Het versterkende effect van de inflatie en de hoge energieprijzen.

In de 2^e Bestuursrapportage 2023 van BsGW is op basis hiervan een negatieve resultaat verwachting afgegeven. Het geprognoseerde negatieve resultaat is € 2,7 mln. Door het geprognoseerde verlies verwachten we (naar rato) een extra bijdrage voor Gemeente Maasgouw van € 50.000. De hoogte van de bijdrage kan afwijken als het resultaat anders uitvalt en door het inzetten van reserves door het BsGW.

SC MER

Incidenteel voordeel € 210.200

Recent heeft SC MER op basis van de halfjaarrapportage 2023 een begrotingswijziging (2023-3) opgesteld. Deze zienswijze ligt voor ter besluitvorming in de raadsvergadering van 7 november 2023. Het incidentele voordeel 2023 bedraagt € 624.667, waarvan het Maasgouwse aandeel € 210.200 bedraagt. Voor een nadere toelichting van de bijstelling wordt verwezen naar het separate raadsvoorstel.

5.4 Bedrijfsvoering

Gegevensveiligheid

Incidenteel voordeel € 25.000

Gegevensveiligheid is de verzamelnaam van informatiebeveiliging en privacy (AVG). Beide terreinen hebben de nodige raakvlakken, zelfs overlap. Maar er zijn ook gebieden die tot één van de twee werkvelden behoren. De ervaring wijst uit dat door de raakvlakken synergie ontstaat. Denk hierbij aan een gemeenschappelijk trainingsmiddelen en software applicaties. Daarom is gekozen om het beschikbaar gestelde budget informatiebeveiliging en privacy samen te voegen onder één noemer, te weten 'gegevensveiligheid'. Hierdoor besparen we op onderdelen kosten door synergievoordeel.

Voor 2023 is het reguliere budget niet volledig aangewend. Vooral door verloop van medewerkers, de interne organisatieontwikkeling en een aantal projecten die later van start zijn gegaan is er maar beperkt budget aangewend. Voor 2023 kan daardoor € 25.000 incidenteel vrijvallen.

Wachtgeld bestuur en salariskosten wethouders

Incidenteel nadeel 2023 € 225.500

Structureel voordeel vanaf 2024 € 14.000

Door wijzigingen in de bezetting en samenstelling van het college heeft er een mutatie in de rechten op een wachtgelduitkering plaatsgevonden. Er is een nieuwe berekening opgesteld voor de totale wachtgeldverplichting voor de komende jaren. De huidige voorziening wachtgeld bestuur is te laag en dient middels een eenmalige dotatie op peil te worden gebracht voor deze jaren. Een bedrag van € 195.500 wordt aan deze voorziening toegevoegd om hiermee te voldoen aan de toekomstige verplichtingen.

Door de wijziging in formatie van de wethouders, van 3,6 fte naar 3,0 fte, is er een voordeel op de salariskosten en studiekosten van de wethouders van € 59.600.

Verder heeft het bestuur recht op een hogere bezoldiging omdat gemeente Maasgouw al enkele opeenvolgende jaren in een nieuwe, hogere inwonersklasse, valt. De hogere bezoldiging voor de wethouders bedraagt totaal € 45.600 structureel. Per saldo bedraagt het structurele voordeel dan nog € 14.000.

Daarnaast is sprake van een incidentele nabetaling van € 30.000 omdat de bezoldiging op basis van de hogere inwonersklasse met terugwerkende kracht van toepassing is.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Storting voorziening wachtgeld	-195.500	0	0	0
Lagere salaris- en studiekosten wijziging fte wethouders (voordeel)	0	59.600	59.600	59.600
Hogere salariskosten ivm hogere inwonersklasse	0	-45.600	-45.600	-46.600
Nabetaling salariskosten ivm hogere inwonersklasse	-30.000	0	0	0
Totaal generaal	-225.500	14.000	14.000	14.000

5.5 Crisis Oekraïne

In de paragraaf Crisis Oekraïne in de begroting 2023 is ook een passage gewijd aan de vergoeding die wordt verkregen van het rijk. Op basis van de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne vergoedt het rijk de gemeentelijke kosten voor de opvang van Oekraïners. De vergoeding gebeurt op basis van een Specifiek Uitkering (SPUK) en wordt door gemeenten verantwoord via hun eigen jaarrekening.

Op 20 juli 2023 is er een nieuwe aanvraag gedaan voor een bijdrage voor het 1e half jaar 2023. De grondslag voor de bijdrage is het aantal Oekraïners dat wij als gemeente opvangen. Bij besluit van 25 juli 2023 is een bedrag van € 1.882.440 ontvangen van het rijk. Hiermee kunnen de kosten gedekt worden.

6. Overzicht bij te stellen kredieten

Kredieten: 2e Prorap 2023	Bijstelling	€
Uitgaven:		
Aanpassingen diverse sportaccommodaties		5.400
Vervangen lichtmasten 2023 obv stabiliteitsmeting		-55.000
Vervangen vrachtauto (Wijkteam)		8.600
Vervangen Volkswagen Crafter (Wijkteam)		1.300
Vervangen kunstgras tennis Wessem		-12.800
Vervangen kunstgras + afrastering Tennis E9 Maasbracht		18.100
VB krediet riolering Steenstraat Wessem/ uitvoering vervallen MIP 2024		-20.000
VB krediet wegen Bogenstraat Thorn / uitvoering vervallen MIP 2024		-43.000
VB krediet riolering Bogenstraat Thorn / uitvoering vervallen MIP 2024		-10.000
Inkomsten:		
Leerke Ven bijdrage van het Waterschap		18.500
Totaal (voordeel)		-125.900